

Slutrapport, DEM-projekt

Når et projekt med medfinansiering fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses Decentrale Erhvervsfremmemidler (DEM) afsluttes, er det vigtigt at få beskrevet projektets vigtigste resultater og samlet op på de gode – og eventuelt mindre gode – erfaringer, der er indhøstet undervejs. Erfaringerne skal bruges til læring og input til at skabe endnu bedre og mere effektfulde projekter i fremtiden.

Projektets resultater og erfaringer skal beskrives af den kontraktansvarlige partner i den såkaldte **slutrapport**, der skal afleveres til Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse samtidig med det afsluttende regnskab for projektet.

NB: Hvis projektet slutevalueres af Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses evaluator, vil denne evalueringsrapport erstatte slutrapporten. Den kontraktansvarlige partner kan i så fald vælge at udarbejde sin egen slutrapport, men det er ikke noget krav.

Hvis projektet derimod ikke slutevalueres af Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses evaluator, skal den kontraktansvarlige partner sørge for at få udarbejdet slutrapporten.

Slutrapporten skal udfyldes i den nedenstående skabelon for at sikre sammenlignelighed på tværs af projekter.

Slutrapporten vil blive offentliggjort på [Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses hjemmeside](#).

Slutrapporten skal derfor skrives, så den kan læses og forstås af personer uden forudgående kendskab til projektet. Skriv gerne i et kort, klart og aktivt sprog. Og brug gerne underoverskrifter og punktopstillinger, som gør teksten overskuelig og læsevenlig.

Hvis projektet er evalueret af en ekstern evaluator, som projektet selv har udvalgt, kan resultaterne fra denne evaluering med fordel indarbejdes i slutrapporten.

Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, juni 2021

Skabelon for slutrapport (max 10 sider)

Stamdata om projektet

Ud for "journalnummer" skrives projektets journalnummer hos Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

De samlede projektudgifter og medfinansieringen skal matche det endelige projektregnskab. Hvis den kontraktansvarlige partner er i tvivl om medfinansieringen, bedes man kontakte Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse. Alle beløb bedes oplyst i hele kr.

Projekttitel: Wayfinding - fra lokalt til nationalt perspektiv

Journalnummer: TUR-23-0157

Projektperiode: 01-06-2023 - 31-05-2025

Samlede projektudgifter (kr.): 999.692,70

Medfinansiering fra DEM-midler (kr.): 499.846,35

1. Projektets formål og vigtigste partnere

Her beskrives kortfattet projektets formål, inkl. målgruppe. Herudover beskrives hvilke partnere (erhvervsfremmeaktører, uddannelses- og videninstitutioner, virksomheder mv.), der har bidraget til at gennemføre projektet, og hvilke roller partnerne hver især har udfyldt i projektet.

Målet med projektet "Wayfinding - fra lokalt til nationalt perspektiv" har været at opsamle og udbrede erfaringer fra eksempelvis "Wayfinding Vestkysten" samt andre projekter der har arbejdet med wayfinding i byrum og natur. Formålet har været at skabe en national konsensus omkring wayfinding for turister, gæster og borgere og tilvejebringe inspiration samt redskaber til hvordan man kan arbejde med wayfinding i forhold til fysisk skiltning, digital navigation og placebranding for fortrinsvist gående og cyklende på feriestederne.

Målgruppen for materialet er dem som arbejder med udformningen af wayfinding på steder hvor der kommer gæster. Dvs. kommunale medarbejdere, arkitekter, rådgivere og konsulenter og destinationsmedarbejdere, men vil også kunne bruges af lokale foreninger, aktører mv. til inspiration og argumentation for, hvordan og hvorfor der bør arbejdes med wayfinding for at styrke lokale tilbud og produkter til glæde for gæster og brugere. Materialet giver viden og praktiske redskaber til udformning, men også strategiske greb og argumenter for den værdi som wayfinding for gående og cyklende kan tilvejebringe til en destination.

Projektet har ikke haft partnere som har bidraget med timer og/eller økonomi.

Projektet er udarbejdet med inputs fra en række aktører, som har budt ind med deltagelse i workshops, samt casestudierne.

2. Projektets vigtigste resultater/effekter

Her beskrives kort de vigtigste aktiviteter, som har været gennemført i projektet, de skabte output samt resultater/effekter. Med hensyn til resultater/effekter beskrives både de allerede skabte resultater/effekter og de resultater/effekter, som forventes at indtræffe, efter projektet er afsluttet.

Beskrivelsen af projektets aktiviteter, output og resultater/effekter skal tage udgangspunkt i den endelige ansøgning og det output- og effektskema, som den kontraktansvarlige partner afleverer til Sekretariatet for Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse i forbindelse med projektets afslutning. Det er ikke nødvendigt at omtale alle indikatorer. Dog skal antal deltagende virksomheder/personer samt resultat-/effektindikatorer altid omtales. Vigtige resultater, som ikke er målt med indikatorer, bør også omtales.

Aktiviteter:

- Udarbejdelse af casekatalog
- Workshop 1 (10 deltagere + 3 fra rådgiverteam)
Deltagelse fra Hærvejen, partnerskab for vestkystturisme, Vestkystkommuner samt enkelte andre kommuner. Formålet var her at indsamle erfaring og viden fra de største wayfinding-projekter i Danmark, samt give viden og inspiration på tværs af disse aktører.
- Workshop 2 (14 deltagere + 4 fra rådgiverteam)
Deltagelse fra Nordea-fonden, Naturstyrelsen, en række virksomheder som rådgiver indenfor wayfinding-løsninger, uddannelsesinstitutioner. Derudover intern deltagelse fra videnspersoner fra Dansk Kyst- og Naturturisme samt rådgiver på opgaven.
- Workshop 3 (9 deltagere + 2 fra rådgiverteam)
Faglig workshop med videnspersoner fra DKNT med erfaring fra nationale projekter og kvalificere materialet på tværs af planer, rekreativ infrastruktur og erhvervsudvikling.
- Udarbejdelse af anbefalinger, principper og redskaber i bog-format (trykt 500 stk.)
- Lancering af publikation til netværksmøde (casekatalog + redskaber og anbefalinger i samlet bog: "Slow wayfinding") (ca. 50 deltagere). Bl.a. Naturstyrelsen holdt tale om bogens værdi i fremadrettet arbejde med slow wayfinding.
- Udsendelse af bog til kommuner, erhverv, nationalparker, fonde, destinationsselskaber mv. med personlig hilsen til relevante modtagere om, hvordan denne bog passer til deres arbejde. (udsendelse af 254 bøger til udvalgte interessenter fordelt i hele landet)
- Webinar: Slow wayfinding (84 tilmeldte)
- Grafik til deling på f.eks. linkedin og andre digitale medier

Derudover:

- Stor opmærksomhed og interesse for emnet. Er blevet kontaktet mange gange, især af kommuner.
- Har holdt oplæg for Mariagerfjord Kommune om input til deres wayfindingprojekt.
- Møde med Sønderborg Kommune med input til wayfinding i Sønderborg by.
- Wayfinding som element i den tværkommunale strategisk-fysisk udviklingsplan for Geopark Det Sydfynske Øhav.
- Slow Wayfinding med på DKNT jubilæums konference i juni, med uddeling af bøger samt samtaler med interesserede. Slow Wayfinding blev grebet af international key note speaker på konference og vist på slide for knap 300 konferencedeltagere.
- Koordinering med Naturstyrelsens projekt Danmarks Naturstier, hvor viden og principper fra Slow Wayfinding nu indgår i udviklingen af Danmarks Naturstier.
- Stor efterspørgsel på bogen og viden derfra. DKNT og rådgivere tager viden med i fremadrettede projekter og planer.

3. Erfaringer og læring

Her beskrives de vigtigste erfaringer og læring, som den kontraktansvarlige partner og de øvrige partnere bag projektet har gjort sig, og som man bør holde sig for øje, hvis man skal gennemføre lignende projekter i fremtiden. De mindre gode erfaringer kan være mindst lige så vigtige at få beskrevet som de gode.

Fokus skal være på, om projektets effektkæde (årsags-virkningssammenhænge) hang sammen som ventet, dvs. førte de gennemførte aktiviteter til de forventede output og effekter? Hvis de gennemførte aktiviteter ikke førte til de forventede output og effekter, skyldtes det så, at en eller flere af de kritiske forudsætninger bag projektets effektkæde ikke holdt stik, eller var der tale om uforudsete udefrakommende faktorer (fx en økonomisk lavkonjunktur)?

Var nogle aktiviteter særligt succesfulde? Var der aktiviteter, som man ville udelade, tilføje eller gribe anderledes an, hvis man skulle gentage projektet?

Hvis projektet er evalueret, eller der er foretaget anden form for videnopsamling, kan dette med fordel indarbejdes i slutrapporten.

- Forventet SÆRLIG værdifuldt for Vestkystkommunerne. Dette har vist sig ikke at være tilfældet, da disse i forvejen har et udarbejdet wayfindingdesign og -system. Derfor fungerer bogens pointer i højere grad som en konfirmation af deres arbejde fremfor at bidrage med ny viden.

- Projektet har derfor i højere grad vist sig værdifuldt for en bred målgruppe fordelt over hele Danmark, og naturligvis værdifuldt for de vestkystkommuner som endnu ikke har fået implementeret deres wayfinding, som både vil have glæde af viden, redskaber og principper udarbejdet i dette projekt samt det allerede udarbejdede wayfindingprojekt for Vestkysten.

- Projektet havde ikke som opgave at opstarte tværkommunale opgaver med wayfinding, og har derfor kun kunne byde ind de steder hvor der i forvejen var tværkommunale samarbejder om wayfindingprojekter. I løbet af projektet er der oplevet stort engagement fra individuelle kommuner som vi har taget dialoger med undervejs i projektet. Havde målenheden, jf. A34 i 'økonomi- og indikatorskema' været kommunalt arbejde med wayfinding fremfor tværkommunalt vurderer vi at projektet ville have leveret mere end de 1-2 som målskemaet indikerer.

- Der er en stor interesse for arbejdet med wayfinding, og vi vurderer at det er et felt som har stort potentiale for at løfte de danske feriesteder. Undervejs i projektet var der tale om en decideret praktisk 'håndbog' om wayfinding for gående og cyklende. En videre bearbejdning af emnet kunne med fordel udforske dette format, baseret på viden og erfaringer fra dette projekt og som en viderebygning af publikationen.

4. Forankring/videreførsel efter projektperioden

Her beskrives, hvordan projektets resultater videreføres og videreudvikles, når tilskuddet udløber, og hvilke konkrete tiltag der er gjort for at forankre projektets erfaringer og resultater.

- Bogen lever videre - den ligger på mange skriveborde, og er udsendt til landets biblioteker for større tilgængelighed
- Danmarks Naturstier (Naturstyrelsen generelt) kommer til at bruge viden og redskaber fra projektet ind i det nationale arbejde med stier
- Projektets erfaringer er indarbejdet i DKNTs arbejdsmetoder og bliver derfor naturligt medtaget fremadrettet indenfor både plan-arbejde og arbejde med rekreativ infrastruktur
- Fortsætte udbredelsen på bl.a. LinkedIn og igennem artikler i fagmedier

Den/de tegningsberettigede for den kontraktansvarlige partner¹:

For- og efternavn	Dato og underskrift

¹ Hvis du har en bemyndigelse fra den tegningsberettigede til at underskrive perioderegnskaber, kan du også underskrive slutrapporten.